

Gminna Spółka Wodna w Goleszowie działa w oparciu o Ustawę Prawo Wodne z dnia 18 lipca 2001r. tekst jednolity Dz. U. 239 z dnia 7 grudnia 2005r. z późniejszymi zmianami oraz Statut Spółki zatwierdzony Decyzją Starosty Nr WS 6212-13/3/04 z dnia 04.06.2010r.

Wybrane artykuły Ustawy Prawo Wodne dotyczące melioracji wodnych oraz zasad działania Spółek Wodnych.

Melioracje wodne

Art. 70. 1. Melioracje wodne polegają na regulacji stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby, ułatwienia jej uprawy oraz na ochronie użytków rolnych przed powodziami.

2. Urządzenia melioracji wodnych dzielą się na podstawowe i szczegółowe, w zależności od ich funkcji i parametrów.

3. Ewidencję wód, o których mowa w art. 11 ust. 2 pkt 2, urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów prowadzi marszałek województwa; ewidencja jest udostępniana nieodpłatnie organom administracji publicznej.

4. Przy planowaniu, wykonywaniu oraz utrzymywaniu urządzeń melioracji wodnych, podstawowych i szczegółowych, należy kierować się potrzebą zachowania zróżnicowanych biocenoz polnych i łąkowych.

Art. 71. 1. Do urządzeń melioracji wodnych podstawowych zalicza się:

- 1) budowle piętrzące, budowle upustowe oraz obiekty służące do ujmowania wód,
- 2) stopnie wodne, zbiorniki wodne,
- 3) kanały, wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie,
- 4) rurociągi o średnicy co najmniej 0,6 m,
- 5) budowle regulacyjne oraz przeciwpowodziowe,
- 6) stacje pomp, z wyjątkiem stacji wykorzystywanych do nawodnień ciśnieniowych - jeżeli służą celom, o których mowa w art. 70 ust. 1.

2. Przepisy dotyczące urządzeń melioracji wodnych podstawowych stosuje się odpowiednio do budowli wstrzymujących erozję wodną oraz do dróg dojazdowych, niezbędnych do właściwego użytkowania obszarów zmeliorowanych.

Art. 72. Urządzenia melioracji wodnych podstawowych wykonywane są na koszt Skarbu Państwa i stanowią jego własność.

Art. 73. 1. Do urządzeń melioracji wodnych szczegółowych zalicza się:

- 1) rowy, wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie, drenowania oraz deszczownie z pompami przenośnymi,
- 2) rurociągi o średnicy poniżej 0,6 m,
- 3) stacje pomp do nawodnień ciśnieniowych,
- 4) ziemne stawy rybne oraz groble na obszarach nawadnianych,
- 5) systemy nawodnień grawitacyjnych

- jeżeli służą celom, o których mowa w art. 70 ust. 1.

2. Przepisy dotyczące urządzeń melioracji wodnych szczegółowych stosuje się odpowiednio do:

- 1) fitomelioracji oraz agromelioracji,
- 2) systemów przeciwerozyjnych,
- 3) zagospodarowania zmeliorowanych trwałych łąk lub pastwisk,
- 4) zagospodarowania nieużytków przeznaczonych na trwałe łąki lub pastwiska.

Art. 74. 1. Wykonywanie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych należy do właścicieli gruntów.

2. Urządzenia melioracji wodnych szczegółowych mogą być wykonywane na koszt Skarbu Państwa, jeżeli:

- 1) teren cechuje duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych,
- 2) urządzeniom melioracji wodnych szczegółowych grozi dekapitalizacja,
- 3) warunkiem restrukturyzacji rolnictwa jest regulacja stosunków wodnych w glebie - przy czym właściciele gruntów, na które urządzenia te wywierają korzystny wpływ, zwani dalej "zainteresowanymi właścicielami gruntów", zwracają część kosztów w formie opłaty melioracyjnej; zwrot ten stanowi dochód budżetu państwa.

3. Rozstrzygnięcie w sprawie, o której mowa w ust. 2, podejmuje, w drodze decyzji, marszałek województwa, w uzgodnieniu z wojewodą, na wniosek zainteresowanych właścicieli gruntów lub spółki wodnej.

4. W decyzji, o której mowa w ust. 3, marszałek województwa ustala wysokość opłaty melioracyjnej każdemu zainteresowanemu właścicielowi gruntu, proporcjonalnie do powierzchni gruntów, na które korzystny wpływ wywierają urządzenia melioracji wodnych szczegółowych. Po zakończeniu procesu inwestycyjnego i rozliczeniu wartości wykonanych robót marszałek województwa, w drodze decyzji, koryguje w czasie 9 miesięcy ustaloną wysokość opłaty melioracyjnej, odpowiednio do wysokości poniesionych kosztów inwestycji oraz zmian w projekcie technicznym, dokonanych w trakcie realizacji inwestycji.

5. Decyzję, o której mowa w ust. 3, podaje się do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości oraz poprzez umieszczenie jej, na co najmniej 14 dni, na tablicach ogłoszeń w urzędach gmin.

6. Właściciel gruntów, którego dotyczy decyzja, o której mowa w ust. 3, jest obowiązany umożliwić wejście na grunt oraz do obiektów budowlanych w celu zaprojektowania i wykonania urządzeń melioracyjnych.

Art. 75. 1. Programowanie, planowanie, nadzorowanie wykonywania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, w trybie określonym w art. 74 ust. 2, urządzeń melioracji wodnych podstawowych oraz utrzymywanie melioracji wodnych podstawowych, a także wykonywanie uprawnień, o których mowa w art. 74 ust. 3 i 4, należy do marszałka województwa.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1, marszałek województwa realizuje jako zadania z zakresu administracji rządowej.

Art. 76. 1. W przypadku wykonania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych na podstawie art. 74, właścicielowi gruntu przysługuje, z zastrzeżeniem ust. 2, odszkodowanie za szkody powstałe w trakcie robót związanych z wykonywaniem urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, na zasadach określonych w ustawie, z tym że roszczenie o odszkodowanie przedawnia się z upływem trzech miesięcy od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o powstaniu szkody.

2. Właścicielowi gruntu odnoszącemu korzyści z wykonania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych nie przysługuje odszkodowanie za zajęcie gruntu pod te urządzenia, a także za

szkody w uprawach rolnych związane z wykonywaniem tych urządzeń, jeżeli szkody te powstały przy prawidłowej organizacji i technologii robót.

Art. 77. 1. Utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych należy do zainteresowanych właścicieli gruntów, a jeżeli urządzenia te są objęte działalnością spółki wodnej – do tej spółki.

2. Organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego może ustalać, w drodze decyzji, proporcjonalnie do korzyści odnoszonych przez właścicieli gruntu, szczegółowe zakresy i terminy wykonywania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, stosownie do pozwolenia wodnoprawnego lub instrukcji utrzymania systemu urządzeń melioracji wodnych.

Art. 78. 1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb ustalania wysokości oraz poboru opłaty melioracyjnej.

2. Rada Ministrów, realizując ustalenia ust. 1, uzależni wysokość opłaty melioracyjnej od rodzajów urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, wielkości obszaru korzystnego oddziaływania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, stawek opłaty przypadających na 1 ha tego obszaru, kosztów budowy urządzeń, przynależności użytkowników zmeliorowanych użytków rolnych do spółki wodnej, przy czym:

- 1) dla urządzeń odwadniających oraz nawadniających, z wyjątkiem nawodnień ciśnieniowych, opłata melioracyjna będzie zależna od wielkości obszaru korzystnego oddziaływania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych i stawki jednostkowej opłaty melioracyjnej określonej w formie jednostkowych zryczałtowanych stawek wyrażonych w kilogramach żyta przypadających na hektar zmeliorowanych użytków rolnych; maksymalne stawki nie mogą przekroczyć 5000 kg/ha; za cenę żyta będzie przyjmowana średnia cena skupu żyta stanowiąca podstawę obliczania podatku rolnego,
- 2) dla urządzeń do nawodnień ciśnieniowych, ziemnych stawów rybnych, odbudowy oraz modernizacji pojedynczych urządzeń w systemach melioracyjnych opłata melioracyjna nie będzie niższa niż 30% i nie wyższa niż 80% kosztów wykonania tych urządzeń,
- 3) opłata melioracyjna będzie wnoszona w rocznych równych ratach w terminie zależnym od rodzaju melioracji, jednak nie dłuższym niż 15 lat,
- 4) przynależność do spółki wodnej będzie stanowiła podstawę do zmniejszenia wysokości opłaty melioracyjnej o 15%.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi określi, w drodze rozporządzenia, sposób:

- 1) prowadzenia ewidencji, o której mowa w art. 70 ust. 3,
- 2) ustalania obszaru, na który wywierają korzystny wpływ urządzenia melioracji wodnych szczegółowych.

4. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi, ustalając sposób prowadzenia ewidencji, o której mowa w art. 70 ust. 3, uwzględni potrzebę stworzenia bazy informacyjnej do planowania odbudowy, modernizacji oraz utrzymania wód, o których mowa w art. 11 ust. 2 pkt 2, i urządzeń melioracji wodnych, zawierającej dane dotyczące rodzajów, ilości, lokalizacji oraz parametrów technicznych wód i urządzeń melioracji wodnych lub obszarów zmeliorowanych, a także wskaże sposób jej prowadzenia.

5. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi, określając sposób ustalania obszaru, na który wywierają korzystny wpływ urządzenia melioracji wodnych szczegółowych, będzie uwzględniał zasięg wpływu poszczególnych rodzajów urządzeń melioracji wodnych szczegółowych na poprawę zdolności produkcyjnej gleby.

Spółki wodne i związki wałowe

Art. 164. 1. Spółki wodne oraz związki wałowe są formami organizacyjnymi, które nie działają w celu osiągnięcia zysku, zrzeszają osoby fizyczne lub prawne i mają na celu zaspokajanie wskazanych ustawą potrzeb w dziedzinie gospodarowania wodami.

2. Spółki wodne mogą być tworzone w szczególności do wykonywania, utrzymywania oraz eksploatacji urządzeń służących do:

- 1) zapewnienia wody dla ludności,
- 2) ochrony wód przed zanieczyszczeniem,
- 3) ochrony przed powodzią,
- 4) melioracji wodnych oraz prowadzenia racjonalnej gospodarki na terenach zmeliorowanych,
- 5) wykorzystywania wody do celów przeciwpożarowych,
- 6) utrzymywania wód.

3. Spółki wodne nie mogą prowadzić działalności w zakresie uregulowanym ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

4. Spółki wodne mogą korzystać z pomocy państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego, w formie dotacji, udzielanej zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych dotyczącymi dotacji podmiotowych udzielanych z budżetu państwa oraz dotacji przedmiotowych udzielanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

5. Udzielenie spółce wodnej, wykonującej urządzenia melioracji wodnych, pomocy, o której mowa w ust. 4, może nastąpić wówczas, gdy obszar przewidziany do melioracji stanowi zwarty kompleks i został zakwalifikowany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego do rolniczego zagospodarowania, zasięg oraz projekt techniczny melioracji zostały uzgodnione z wojewodą, a udział własny członków spółki odpowiada co najmniej kwocie wyliczonej zgodnie z art. 74 oraz przepisami wydanymi na podstawie art. 78 ust. 1.

6. Spółki wodne mogą łączyć się w związki spółek wodnych.

7. Do związków spółek wodnych stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące spółek wodnych, z tym że prawa i obowiązki przysługujące wobec spółek wodnych staroście, w stosunku do związków spółek wodnych wykonuje marszałek województwa.

8. Związki wałowe mogą być tworzone do wykonywania i utrzymywania wałów przeciwpowodziowych wraz z urządzeniami wodnymi stanowiącymi ich wyposażenie.

9. Przepisy dotyczące spółek wodnych i ich związków stosuje się odpowiednio do związków wałowych.

Art. 165. 1. Utworzenie spółki wodnej następuje w drodze porozumienia co najmniej 3 osób fizycznych lub prawnych, zawartego w formie pisemnej.

2. Do utworzenia spółki wodnej wymagane jest:

- 1) uchwalenie statutu spółki przez osoby zainteresowane utworzeniem spółki,
- 2) dokonanie wyboru organów spółki.

3. Starosta właściwy miejscowo dla siedziby spółki wodnej zatwierdza statut spółki w drodze decyzji; w przypadku niezgodności statutu z prawem starosta wzywa do usunięcia niezgodności statutu z prawem w określonym terminie, a jeżeli niezgodności nie zostaną usunięte – odmawia, w drodze decyzji, jego zatwierdzenia.

4. Spółka wodna nabywa osobowość prawną z chwilą uprawomocnienia się decyzji starosty o zatwierdzeniu statutu.

5. Osoby, które działały w imieniu spółki przed nabyciem przez nią osobowości prawnej, odpowiadają solidarnie za szkody powstałe w wyniku tego działania.

6. Przepisy ust. 3 stosuje się odpowiednio do zmiany statutu.

7. Następcą prawnym członka spółki wodnej wstępuje w jego prawa i obowiązki.

Art. 166. 1. Statut spółki wodnej określa w szczególności:

- 1) nazwę i siedzibę spółki oraz teren jej działalności,
 - 2) cel spółki oraz sposób i środki służące do osiągnięcia tego celu,
 - 3) zasady ustalania wysokości składek i innych świadczeń na rzecz spółki, adekwatnych do celów spółki,
 - 4) prawa i obowiązki członków spółki,
 - 5) ograniczenia praw członków dotyczące ich gruntów i obiektów niezbędnych do wykonywania zadań spółki,
 - 6) warunki przyjmowania nowych członków oraz wykluczania członków ze spółki,
 - 7) warunki następstwa prawnego członków spółki,
 - 8) organy spółki, ich skład, zasady powoływania i odwoływania oraz zakres działania,
 - 9) zasady nawiązywania stosunku pracy w ramach spółki,
 - 10) przypadki wymagające zwołania walnego zgromadzenia,
 - 11) czas trwania spółki oraz sposób jej rozwiązania lub likwidacji,
 - 12) warunki zaciągania zobowiązań i udzielania pełnomocnictw do reprezentowania spółki,
 - 13) przeznaczenie mienia pozostałego po rozwiązaniu lub likwidacji spółki.
2. Do statutu dołącza się wykaz członków spółki, zawierający ich oznaczenie, wskazanie ich siedzib i adresów.

Art. 167. 1. Zarząd spółki wodnej zgłasza utworzenie spółki w celu wpisania do katastru wodnego, w terminie 30 dni od dnia nabycia przez spółkę osobowości prawnej.

2. Wpis spółki wodnej do katastru wodnego obejmuje:

- 1) nazwę, siedzibę, adres i przedmiot działania spółki,
- 2) imiona i nazwiska członków zarządu oraz sposób reprezentowania spółki,
- 3) czas trwania spółki,
- 4) dane dotyczące decyzji starosty o zatwierdzeniu statutu.

3. Wszelkie zmiany danych, o których mowa w ust. 2, zarząd niezwłocznie zgłasza do katastru wodnego.

Art. 168. Na wniosek spółki wodnej lub zainteresowanego zakładu starosta, w drodze decyzji, może włączyć zakład do spółki, jeżeli jest to uzasadnione celami, dla których spółka została utworzona.

Art. 169. 1. Spółka wodna odpowiada za swoje zobowiązania całym majątkiem.

2. Członek spółki wodnej nie odpowiada za zobowiązania spółki.

Art. 170. 1. Członek spółki wodnej jest obowiązany do wnoszenia składek i ponoszenia na jej rzecz innych określonych w statucie świadczeń, niezbędnych do wykonywania statutowych zadań spółki.

2. Wysokość składek i innych świadczeń na rzecz spółki wodnej powinna być proporcjonalna do korzyści odnoszonych przez członków spółki, w związku z działalnością spółki.

3. Jeżeli uchwalone przez spółkę wodną, zajmującą się utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, składki i inne świadczenia nie wystarczają na wykonanie przewidzianych na dany rok zadań statutowych, starosta może organom spółki zwrócić uwagę na konieczność podwyższenia wysokości tych składek lub innych świadczeń.

4. W przypadku osiągnięcia zysku netto może być on przeznaczony wyłącznie na cele statutowe.

5. Do egzekucji składek i świadczeń, o których mowa w ust. 1, na rzecz spółki wodnej stosuje się odpowiednio przepisy o egzekucji należności podatkowych.

Art. 171. 1. Jeżeli osoby, które nie są członkami spółki wodnej, odnoszą korzyści z urządzeń spółki lub przyczyniają się do zanieczyszczenia wody, dla której ochrony spółka została utworzona, obowiązane są do ponoszenia świadczeń na rzecz spółki.

2. Wysokość i rodzaj świadczeń, o których mowa w ust. 1, ustala, w drodze decyzji, starosta.